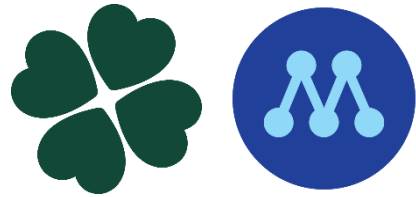

Nämndinitiativ

Hälsa-, Vård-, och Omsorgsnämnden

God mat, god omsorg och rätt kompetens

Äldre är en snabbt växande grupp i befolkningen. Trots detta har frågor som rör äldre och bristerna inom äldreomsorgen inte fått tillräcklig uppmärksamhet. Samtidigt ökar kraven på kommunens förmåga att erbjuda kvalificerad vård och omsorg. Den nya socialtjänstlagen, som börjar gälla vid halvårsskiftet, kräver att äldre ska ges skäliga levnadsförhållanden. För att Malmö stad ska kunna leva upp till detta krävs förändring och utveckling. Personalen måste få använda sin kompetens på ett bättre sätt.

Moderaterna och Centerpartiet har tidigare lagt fram förslag som syftar till att bättre ta till vara vårdpersonalens kunskande. Ett exempel är att personal inom vård och omsorg inte ska behöva städa, tvätta eller sitta i långa telefonköer. På så vis frigörs mer tid till det som är deras huvudsakliga uppgift, att ge vård och omsorg av god kvalitet. Vi anser att den uppgiften med fördel sköts av andra aktörer som vill erbjuda denna typ av service. Det finns i dag en stor och etablerad marknad för hemleverans av mat från restauranger, till ett konkurrenskraftigt pris för den som önskar det. Om Malmö stad själv skulle bygga upp en organisation för att hantera sådana leveranser skulle det troligen innebära att resurser tas från den kommunala vården och omsorgen, vilket riskerar att försena viktiga förbättringar och den stora omställning vi står inför.

I stället bör nämnden överväga möjligheten att erbjuda hemleverans av mat som tillagas vid stadens mötesplatser. Malmö stad lagar redan stora mängder mat och har ett distributionssystem. Det skulle kunna anpassas något för att också möta behovet hos dem som önskar få maten levererad till sitt hem.

Det är också viktigt att notera att hemtjänsten inte är experter på mattransporter. Livsmedelsinspektörer har uppmärksammat brister i hur mat kyls eller hölls varm under transport. Att servera mat är en viktig del av omvårdnaden. Runt måltiderna finns många möjligheter att främja hälsa och livskvalitet. Det rehabiliterande arbetssättet vid en måltid kan antingen innebära att den äldre deltar i tillagningen, eller att man tillsammans väljer och serverar maten.

Lika viktigt som hur maten serveras är innehållet på tallriken. Måltiden behöver ge tillräcklig näring och energi, och för många äldre är den också ett av dagens viktigaste ögonblick. Matvanor, smaker och behov ser olika ut för varje individ. För personer som har begränsningar i sitt dagliga liv, oavsett om dessa är fysiska, psykiska eller sociala, kan måltiden vara avgörande för att de ska få i sig mat.

För att garantera trygg och säker vård måste både medicinska och näringsmässiga behov vara kända. Men även det förebyggande arbetet är avgörande. Att stimulera aptiten och lusten att äta kan göra stor skillnad. Därför behöver vi se över hur maten erbjuds och vad den innehåller, för att skapa bättre livskvalitet och mer meningsfulla levnadsförhållanden. Måltider som är näringsrika och inbjudande kan förebygga undernäring, minska risken för sjukdom och i förlängningen minska behovet av andra insatser.

Alla sätt som kan bidra till att våra äldre får i sig tillräckligt med näring i en trevlig måltidssituation

är viktiga att ta till vara. Nämnden har med bred majoritet fattat beslut som innebär att vård och omsorg ska prioriteras framför arbetsuppgifter som inte hör till kärnverksamheten, till exempel matleveranser. Maten är viktig för äldres hälsa och välmående. Därför behöver förändringar i hemtjänstens arbete med mat och måltider genomföras på ett sätt som skapar trygghet för både äldre och deras anhöriga.

Framöver kommer hemtjänstens personal kunna tillbringa mer tid hemma hos de äldre i samband med måltider och matlagning. Det har dessvärre förekommit osäkerhet och felaktiga uppgifter i den offentliga debatten om dessa förändringar, vilket riskerar att skapa oro. Det är viktigt att vi är tydliga med att syftet är bättre kvalitet i både omsorgen och måltidssituationen.

Moderaterna och Centerpartiet föreslår att Hälsa- vård- och omsorgsnämnden beslutar

att mer utförlig information gällande mat och måltidsservice i hemtjänsten ska utformas och kommuniceras med äldre och anhöriga

att en särskild uppföljningsrapport om hemtjänstens måltidsverksamhet och erfarenheterna av förändringarna ska tillställas Hälsa- vård- och omsorgsnämnden på dess oktoberssammanträde

att ge förvaltningen i uppdrag att undersöka vilka möjligheter som finns för mötesplatserna och tillagningsköken att erbjuda leverans av färdiglagad mat

2025-05-14

Albin Schyllert (M)

Ragnhild Ståleker (M)

Kay Wictorin (C)

Med instämmande av

Göran Brändemar (M)

Christina Grön (M)

Oskar Månsson (M)